

MARA (slot)

Exodus 15:22-26

“Hierna deed Mozes de Israëlieten voortreizen van de Schelfzee af; en zij trokken uit tot in de woestijn Sur, en zij gingen drie dagen in de woestijn, en vonden geen water.

Toen kwamen zij te Mara; doch zij konden het water van Mara niet drinken, want het was bitter; daarom werd derzelver naam genoemd Mara.

Toen murmureerde het volk tegen Mozes, zeggende: Wat zullen wij drinken?

Hij dan riep tot den HEERE; en de HEERE wees hem een hout, dat wierp hij in dat water; toen werd het water zoet. Aldaar stelde Hij het volk een inzetting en recht, en aldaar verzocht Hij hetzelve.

En zeide: Is het, dat gij met ernst naar de stem des HEEREN uws Gods horen zult, en doen, wat recht is in Zijn ogen, en uw oren neigt tot Zijn geboden, en houdt al Zijn inzettingen; zo zal Ik geen van de krankheden op u leggen, die Ik op Egypteland gelegd heb; want Ik ben de HEERE, uw Heelmeester!”

Zullen wij niet liever onze beschouwing van de verdere reis der kinderen Israëls en de reis zelve op zijde leggen, dan haar voortzetten?

Het is toch tenslotte en in de grond beschouwd een zeer ellendig werk, waarbij weinig genoeg te smaken is. Tot nog toe is het schraal genoeg gegaan, door allerlei angst en nood. Deze had aan de Rode zee het hoogste punt bereikt, zodat er geen doorkomen scheen te zijn. Zij zijn gelukkig verlost. Al hun vijanden zijn verdronken, niet een is er ontkomen, die zou hebben kunnen zeggen, wat er van de overigen geworden was.

Israël staat daar, zingt, speelt en huppelt. Daarmede moest nu ook de geschiedenis eindigen, en zij moesten aan het zingen, spelen en huppelen blijven.

Kanaän moest dadelijk aan de Rode zee liggen, en de granaatappelen, druiven en vijgen hun van alle kanten tegemoet komen. Dan liet ik het nog gelden. Maar wat is het nu? Israël staat daar en zingt en speelt. Gij huppelt in vrolijke reien. Als lood zijn uw tegenpartijders in het water verzonken.

Maar wat doe ik met dat alles! De onwetendheid heeft een groot aandeel in uw blijdschap, en als gij wist wat wij weten en wat gij ook zelf maar al te vroeg ervaren zult, zou gij u zo vrolijk niet aanstellen, gij zou uw trommelen wel bedekken en die reien achterwege laten, die er ook niet bij behoren. Gij schijnt toch de kosten niet te berekenen.

Gij hebt nog een zeer verre en wonderlijke weg voor u, en schijnt nochtans te geloven, dat gij nog maar een paar schreden tot in Kanaän hebt te doen, of zelfs reeds binnen zijt. Er is een gemeen volkje met u uit het land getreden, dat nog veel gewoel verwekken en u menige scherpe en harde kastijding veroorzaken zal, dewijl gij u door hen laat verleiden. Het is een Egyptisch gespuis, dat eigenlijk niet tot u behoort, maar dat gij zo ongemerkt laat medetrekken. En daaraan doet gij zeer kwalijk. Uw reis gaat naar Sinäi, en wie ooit in die omstreken gelegerd was, (en zijn niet velen onzer daar geweest?) weet, hoe kwalijk het daar toegaat.

Uw werk begint eerst dan, waar gij het reeds als voleindigd beschouwt. Er is alzo niet veel genoeg op die verre reis te smaken, en in de beschouwing er van ook niet. Zullen wij haar dan niet liever ter zijde leggen en ons verder over deze vervelende zaak niet bekommeren? Het gaat immers toch uit de ene nood in de andere, om aan te horen en te zien wat toch eindelijk verdrietig en vervelend wordt; laat staan het te dulden.

Daar zijn wij nu wel door de Rode zee en hebben met de Egyptenaars niets meer te doen. Maar wat baat dit? Nu moeten wij drie dagreizen in de woestijn maken. En ach! welk een woestijn! Haar naam Etham toont het aan. Dat woord Etham heeft allerlei betekenissen, zoals gij u nog wel herinneren zult, als: Oprechtheid, Volmaaktheid en Ploeg.

Maar het betekent ook Keigrond.

Ziet, hoe moeilijk wordt zulk een grond betreden, Iedere voetstap heeft zijn bezwaar, en hoe langer men er op wandelt, hoe moeilijker hij wordt. En op die weg moet Israël drie dagen wandelen, wel niet langer, maar ook niet korter. In plaats van de Egyptenaars treedt hun een wel niet zo zichtbare, maar toch niet minder gevaarlijke vijand tegemoet, namelijk de dorst.

De woestijn is zonder water, en dat wel in een streek van drie dagreizen.

Zijn zij dan alleen daarom het zwaard der Egyptenaars ontkomen, om in een nog vreselijker te vallen? Want wat kan er verschrikkelijker zijn, dan van dorst te versmachten? De Rode zee heeft wel water genoeg, maar geen drinkbaar, geen dorst lessend, maar wel dorst verwekkend water, dat hen in hun dorst als het ware nog daarenboven bespot.

Eindelijk komen zij te Mara, dat betekent bitter; daar vinden zij water. Wat zullen zij daarop aangevallen zijn, om nu eens te drinken tot verzadiging. Maar ziet, het is bitter en even ondrinkbaar als het zeewater. Hoe is het toch mogelijk, zou men zeggen: Is het dan nu geheel en al op plagen en kwellen aangelegd? Of wat moet dat betekenen?

De arme mensen morren tegen Mozes en vragen hem dreigend: wat zullen wij drinken? Hij heeft immers evenmin te drinken als zij. Waarom murmureren zij dan tegen hem? Heeft hij zich dan uit eigen keus aan hun hoofd geplaatst, of heeft God niet veeleer bij die aanstelling bezwaar van zijn zijde ontmoet?

Hebben zij zo weinig geleerd uit het grote wonder van de doortocht, dat zij nu doen, alsof er geen God was? Met recht staat er van hen, Ex. 14:31 geschreven, dat zij God en Zijn knecht Mozes geloofden, toen zij gelukkig aan gene zijde der zee waren aangekomen. Maar hoelang hield dat geloof stand?

Geen drie dagen! Is dat volharden? Is dat getrouw zijn? Is dat een voortgaan van geloof tot geloof? Zulke grote wonderen beleefd te hebben, en niet eens zoveel daaruit te hebben geleerd, om van God te vertrouwen, dat Hij hen niet daarom uitgeleid kan hebben om hen in de woestijn van dorst te laten versmachten?

Dat is toch zeer ondankbaar en wrevelig. Zijn zij datzelfde volk, dat ginds zo zong, trommelde en huppelde? Hebben zij daar ook wellicht gezongen: Ik zal niet wankelen? Misschien gezegd: Met God zullen wij kloeke daden doen? Nimmer zullen wij weder twijfelen, al gaat het ook nog zo kruislings door elkander?

Zo worde dan al de snode vrees voor altijd op de vlucht gejaagd. Nochtans zo lang te dorsten, en dan wel water te vinden, maar het is bitter. Dat is immers iets zeldzaams.

Welnu, het water wordt zoet en drinkbaar. Vandaar gaat de reis slechts twee mijlen verder naar Elim, daar vinden zij twaalf schone waterfonteinen en zeventig palmbomen. Nu zal het voortaan wel altijd zo heerlijk voortgaan, dat het een genoegen zal zijn het te vernemen. Ja, ik vermoed het. Zij moeten vandaar opbreken. En hadden zij enige dagen geleden met de dood te worstelen gehad, zo liepen zij nu gevaar, door een niet minder gevaarlijke en vreselijke vijand verdelgd te worden, namelijk de honger.

De uit Egypte medegenomen mondvoorraad was opgeteerd, en er was geen middel voorhanden, om zich iets te verschaffen. Nieuwe murmuring, nieuw ongeloof, nieuwe verlossing. En dat gaat zo voort.

Hebt gij, mijn hoorders! reeds in het begin laten blijken, dat gij deze reisbeschouwingen niet ongaarne hoort, en hebben velen mij tot het voortzetten daarvan aangemoedigd, zo zult gij ze toch wellicht bij zulke onaangename omstandigheden moede worden en ze verdrietelijk vinden; en dat mag men u ook niet kwalijk nemen.

Doch hoe dit zij, er ligt toch aan dat alles een nauwkeurige Godsbestiering ten grondslag en ook een gewichtige ware bedoeling. Ik meen daarom dat wij goed doen met tenminste heden nog met onze aangevangen overdenking voort te gaan.

Zij trokken alzo in de woestijn Etham voort. De oprechtheid des harten is steeds het kenmerk van de ware christen, en loopt als een rechte lijn door zijn gehele leven met al zijn menigvuldige afwisselingen. In de grond des harten is steeds een ernstig tegenstreven en afkeer van al het zondige, alsmede een neiging tot God en al het goede, een treuren en dorsten naar God en Zijn gemeenschap en een strijden tegen hetgeen hierin verhindering aanbrengt.

Dit wordt gevonden bij alle ware christenen, ja, dat is als het ware hun ziel. Maar waar dat niet is, daar is ook geen Godzaligheid. Wel kan het een tijdlang ten onder gehouden worden, maar het zal zich ook te allen tijde weder verheffen; het kan in een ziel bedekt worden, maar het openbaart zich gedurig weder.

Etham betekent ook een Keigrond, waarin een menigte kleine keistenen naast en op elkander liggen, zodat het de wandelaar moeilijk wordt om voort te komen. Ik meen dat dit geen ongepast beeld is van het menselijk leven, zijn bezwaren en rampen in het algemeen.

Mozes heeft wel geen ongelijk, als hij beweert, dat het uitnemendste daarvan is moeite en verdriet. Hij nu, die de pelgrimsstaf kan opnemen en de bezwaren moedig tegentreden, is gelukkig, daar het een bewijs van gezondheid is en de arbeid en bezigheid hem zelfs een genoegen verschaft; maar in de grond beschouwd is ook zelfs het uitnemendste op aarde vol moeite en ijdelheid.

Vergadert iemand aardse goederen, hij weet niet, wie ze na hem nemen zal; hij weet niet, of zijn erfgenamen ze zo gebruiken zullen, als hij het wenst, en hij moet ze hun overlaten, voordat hij het wel zou willen, of bezorgd zijn, ze te verliezen; of wel hebzucht en gierigheid maken hem zelfs arm temidden van de rijkdom.

Leeft iemand in een genoeglijke omgeving, omringd door beminnenswaardige kinderen, dan weet hij niet, of de onvermijdelijke dood niet die tederste banden met ruwe hand zal verscheuren, en wel eer hij het vermoedt; hij weet niet, wat er nog kan worden van zijn kinderen, met wier opgroeien de zorgen toenemen, en die hem zoveel moeilijkheden kunnen veroorzaken, als hij vroeger genoegen aan hen gehad heeft.

Bouwt iemand huizen, legt iemand wijngaarden aan, hij weet niet wie ze eenmaal gebruiken zal. Dan eens is het dit, dan weder dat, dat iemand plaagt en drukt, zodat Salomo eindelijk uitroept: Alles is ijdelheid!

En al ging ook alles naar wens en naar keus, zo is toch het bezit slechts voor een tijd, en eer men het vermoedt heeft men een ouderdom bereikt, die ons herinnert, dat wij met snelle schreden het einde naderen. Maar wat nog het bedenkelijkste is, men maakt zich intussen schuldig aan allerlei zonden met gedachten, woorden en werken, en haalt zich daardoor een hoogst gewichtige verantwoordelijkheid op de hals, moet zich tot een rekenschap gereed maken, die de ergste gevolgen kan hebben, en tot welke een ieder elk ogenblik kan geroepen worden.

De overdenking dezer zaken bewoog Salomo in zijn boek de Prediker genaamd, de doden te prijzen boven de levenden, en hem, die er nog niet geweest is, boven die beiden, dewijl hij het boze werk niet gezien heeft, dat onder de zon geschiedt. Dat is alleen naar het verstand gesproken. Maar naar de geest geoordeeld zegt hij, dat een tevreden hart, die gave Gods, het edelste kleinood is, dewijl het niet veel denkt aan het ellendige leven.

De christen wandelt meestal op een steenachtige grond. Hij heeft zijn eigenaardig lijden en zijn verdrukkingen. Zijn leven is niet een wandelen op rozen. De zelfverloochening het kruisigen des vlees met zijn bewegingen en begeerlijkheden, het dagelijks opnemen van zijn kruis, de strijd van het vlees tegen de geest, de kastijdingen, die verdragen moeten worden, woelingen van de oude mens, en wat hij verder nog naar zijn persoonlijkheid en betrekking te lijden heeft, dat alles vormt de steenachtige grond, waarover hij zijn drie dagreizen maken moet.

Maar welk een groot gebrek moesten de kinderen Israëls dadelijk na hun doortocht van de Rode zee ondergaan! Nauwelijks hadden zij zich over hun verlossing verblijd, of zij kwamen in zulk een grote nood als Farao ooit over hen had kunnen brengen.

Zo even werden zij benauwd door de menigte van water, en nu hebben zij daaraan volkomen gebrek; waren zij voorheen bevreesd om te verdrinken, nu waren zij in gevaar om van dorst om te komen. Ja wel, zij hadden moeten denken: die God, Die ons uit het water verlost heeft, zal ons ook uit de droogte verlossen. Maar als wij daarop wijzen, dan stellen wij iets op de voorgrond, dat zij toen niet bezaten, namelijk: het geloof.

Jobs vrienden konden wel zeggen: die u uit zes benauwdheden verlost heeft, zal u in de zevende niet beschaamd laten worden; want geen van die benauwdheden trof hen. Maar Job mocht ook wel tot hen zeggen: God gave, dat gij in mijn plaats waart, dan zou ik u ook troosten met woorden.

Wellicht meent menigeen, dat hij het in deze en gene omstandigheid beter maken zou, dan anderen, die er diep inzitten. Maar op de proef komt het aan. Het is waarlijk een hoogst betreuenswaardige zaak, dat wij in het ganse reisverhaal van Israël, zover ik weet, geen enkel voorbeeld vinden, uitgezonderd van Mozes, dat zij temidden van de nood vaststonden in het geloof en alzo goedsmoeds een verlossing verwachtten, die zij niet zagen.

Het is alleszins te betreuren, dat zulke voorbeelden over het algemeen zo weinig voorkomen; nochtans, ze zijn er. Abraham geloofde, dat God hem uit zijn negentig jarige vrouw een zoon zou schenken. Toch werd hij daarna bevreesd, dat men hem om

haar zou willen doden, terwijl hij de beloofde zoon nog niet had, en om zichzelf te beschermen, meende hij wel niet te liegen, maar zeide ook niet de waarheid.

Waar was nu zijn vertrouwen op die woorden: “Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot!” Maar bij het opofferen van zijn Izaäk bewees hij een kracht des geloofs, die door niets overtroffen wordt.

Josafat bewees ook in grote nood een heerlijk geloof, en trok, daar hij in het geloof bij voorbaat van de overwinning verzekerd was, niet met wapenen, maar met gezang en gejuich de oneindig sterker vijand tegemoet, die ook geslagen werd. Overigens zijn de voorbeelden van versaagdheid en ongeloof maar al te veel, en bewijzen, dat het geloofsvertrouwen niet iets gemakkelijks is.

Maar het is toch verwonderlijk, dat de Heere Zijn volk zo spoedig weder in een nieuwe nood liet komen, en dat wel in zulk een grote nood. Het schijnt, dat Hij hen wilde gewinnen, alleen op Hem te vertrouwen. Het laat zich aanzien, dat zij er aan moeten gewinnen, zonder Hem geen schrede te doen, evenals met Hem nergens te wanhopen. Nooit moesten zij menen, dat alle nood voor altijd geweken was, maar zich ook overtuigd houden, dat er nooit één nood ontstaan zou, uit welke de Heere niet kon, wilde en zou verlossen.

En uit dat alles zou zich een leven van volkomen afhankelijkheid van God en overgave aan Hem ontwikkelen, alsmede een onwankelbaar vertrouwen op Hem, hetgeen blijken zijn van ware Godzaligheid.

Jeremia zegt als iets, dat vanzelf spreekt: “God plaagt of bedroeft des mensenkinderen niet van harte.” Het is om hun wel te doen. Men mag zich also onvoorwaardelijk aan Hem toebetrouwen, zich verootmoedigen en in hope wachten. Er moet inderdaad gebrek bij ons ontstaan, evenals bij Israël, opdat ons vertrouwen op onszelf verdwijne; opdat wij grondig ervaren, hoezeer wij van Hem afhankelijk zijn en behoefte aan Hem hebben, zodat wij op Hem, Zijn almacht en trouw leren hopen.

Het moet ons volstrekt niet bevreemden, als het bij ons, evenals bij Israël in het algemeen, schaars toegaat en wij ons gedrongen zien, Christus aan te kleven, opdat ons van uur tot uur toegereikt worde, wat wij tot het leven en een Godzalige wandel nodig hebben.

Overigens ondervonden behalve Mozes en enige anderen, niet alle kinderen Israëls al die noden, daar de ene hier, de andere ginds stierf; en niet alle gelovigen worden op gelijke wijze of mate in lijden en druk geoefend, hoewel de lijdensbeker steeds rondgaat en elk een teug daaruit nemen moet.

Israël zal in drie dagen tijds in dat hete land dorst genoeg geleden hebben. Zij zullen zonder twijfel ook beproefd hebben, om door diep te graven water te vinden. Maar tevergeefs! Zij moesten belijden, dat ook zelfs het water een dierbare gave Gods is, en dat al hun moeite op zichzelf vergeefse arbeid was.

Zo werkten de discipelen ook een ganse nacht met vissen en vingen niets, totdat zij op bevel des Heeren het net uitwierpen en een grote menigte besloten. Ach! alles moet ons gegeven worden, het denken, het willen en het werken moet alles door God in ons worden verricht. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat onze bemoeiingen hoofdzakelijk alleen dienen, om ons van het ontoereikende daarvan te overtuigen.

Zij wenden zich tot Mozes met de vraag: Wat zullen wij drinken? Dat was recht gehandeld, want Mozes was de middelaar des Ouden Verbonds en Israël moest de redding en verlossing des Heeren uit Zijn hand verwachten. Tot hem moesten zij zich wenden, evenals wij tot de Middelaar des Nieuwen Verbonds, Jezus Christus, door en in Wien alle zegeningen van God op ons moeten nederstromen.

En hoeveel meer is Hij bekwaam dan Mozes het was en zijn kon, om al onze behoeften te vervullen, al waren ze ook nog zo groot en dringend, en al wisten wij evenmin raad, als Israël in de woestijn Etham.

Eindelijk vonden zij water. Wat kon hun liever en meer gewenst zijn? Nog nimmer was water hun zo dierbaar geweest als thans, nu zij het zolang hadden moeten missen. Hoe begerig zullen zij er op aangevallen zijn, om zich nu eens weder zat te drinken. Maar ziet, het was geheel en al bitter.

Allen riepen: Mara, Mara, bitter, bitter! En tegelijk werden zijzelf bitterheid tegen Mozes, terwijl zij murmurierend spraken: Wat zullen wij drinken? Hoe onrechtvaardig is deze handelwijze! Had Mozes dan ooit iets anders gehad, dan zichzelf? Zo is en handelt een zondig mens. Hij begeert, dat het naar zijn wens en wil gaat. Geschiedt dat niet, dan murmureert hij, terwijl hij zich moest buigen onder de alleen goede wil Gods.

Hij moest zich verootmoedigen en de hand op de mond leggen. Hij moest belijden, dat hij om zijn zonden volstrekt geen recht op de geringste der Goddelijke gaven heeft. Maar integendeel, hij wordt oproerig en staat op tegen God en mensen.

Nu regent het aanhoudend, en dan is het weder te lang droog. Dan is de oogst met het oog op de voorhanden voorraad te rijkelijk, dan te karig.

Wat hebben wij niet al te berispen en te vitten, en wat verlangen wij steeds, dat God alles naar onze zin richten en voegen zal, zonder het Hem alleen dank te weten. Geliefden! waar vindt men in dit opzicht het verloochenen van eigen wil en zin? Waar gehoorzaamt men zijn alleen goede wil zonder tegenstreven? Ja, waar zoekt men alleen zijn zin?

Gaat het de mens niet nog dikwijls in- en uitwendig, als Israël in Mara? Menigeen meent, dat als hij eerst uit deze of die toestand verlost was, als hij eerst dit of dat verkregen had, als de omstandigheden, waarin hij zich bevindt, eerst anders waren, als hij toereikende verdiensten had, of zijn huis en kinderen verzorgd waren, enz., hij dan niets meer wensen en geheel tevreden zijn zou.

Gaat dit nu zo niet, dan vindt men weder vele andere oorzaken, die zijn water verbitteren. Maar waarom? Omdat de mens leren moet, zijn geluk in God en Zijn wil, maar geenszins daarbuiten te zoeken. Wordt zelfs anders, al waren dan ook uwe omstandigheden, uw kruis en noden hetzelfde, zo zult gij zeer veel winnen.

In het geestelijke is het evenzo gesteld. Daar willen lieve zielen menigmaal alle kennis van zonde, alle boetvaardigheid en berouw over de zonde, verbrijzeling en verzekering, met de heiliging opeens hebben en het Koninkrijk Gods als het ware stormenderhand veroveren.

Evenwel moeten zij achterstaan en wachten, zij beloven zich een bijzondere opbouw en zij gaan ledig naar huis, terwijl anderen verkwikt en verzadigd worden. Zij ontvangen een krachtige vertroosting, een zalige verzekering, zodat zij zich als in de hemel

opgeheven voelen, en vormen het besluit, zich dit nooit weder te laten ontroven; maar helaas, plotseling wordt het weder anders, van de Rode zee in de woestijn.

En o! zijn er niet toestanden, waarin de ziel ondervindt, dat zelfs bitter wat haar tot troost en verkwikking dienen kon, en wezenlijk op andere tijden gediend heeft, zoals het horen, lezen, beschouwen en bespreken des Woords, het avondmaal, het gebed, de herinnering aan voorheen genoten licht en vertroosting?

Zoals Job tot God zegt: Gij schrijft tegen mij bittere dingen en zijt jegens mij veranderd in een vreemde. Drie dagen reizen de kinderen Israëls, zonder zich te legeren; en ook daar gaat het hun alzo.

Waarom? Zonder twijfel om de mens te oefenen ook in het verloochenen van zijn beste wil, opdat hij lere, in alles zich geheel en al aan de wil van God te onderwerpen, hetzij Hij geeft of neemt, hetzij Hij ons met kruis of met troost bezoekt, ons in het dorre laat of verkwikt, ons daarin te oefenen, dat wij geen zaak, zij moge zo goed zijn als ze wil, al te dringend begeren, maar in onderwerping aan Gods wil berusten, met een stille en ootmoedige geest, die kostelijk is in Zijn ogen.

Bij de blijdschap van Israël aan de Rode zee kwam zeker veel zinnelijks, en zij was overdreven. Daarna werd zij enigszins getemperd. Maria Magdalena viel met de uitroep: Rabbouni! aan Jezus' voeten neder, en wilde ze omarmen en kussen. Maar Hij ging haar hartstochtelijkheid tegen met te zeggen: Raak Mij niet aan, maar ga heen!

David zegt, Ps. 131:2, "Mijn ziel is als een gespeend kind in mij." Hoewel het voor een kind zeer treurig is, als het van de borst der moeder, die zijn lust was, gespeend wordt, zo vergeet het als het gespeend is, die borst, en neemt andere, gezonde en voedzame spijzen.

In één woord, het komt aan op een volkomen en onvoorwaardelijke verloochening van alle eigen wil, en hoemeer deze tot stand komt, hoemeer men onderworpen en stil wordt. Heere, gebruik mij als een vat U ter eer, waartoe, hoe, wanneer en waar Gij ook wilt.

Mara betekent ook in het algemeen alles wat bitter is, en waartegen de Heere een middel weet, om het zoet, aangenaam en nuttig te maken. Hij toonde Mozes aan hout, een boom, die hij afkapte en in het water wierp; daardoor werd het bruikbaar.

Dergelijke bittere wateren vindt men meer in die omstreken van de Rode zee, zoals de reizigers getuigen; maar men vindt geen middel, en er is geen hout bekend, dat deze bittere wateren drinkbaar maakt; wij weten alzo niet, of dat hout het natuurlijke vermogen had, om zoet te maken en nog steeds dat vermogen bewijzen zou, als men het maar kende, of dat God hier een verborgen wonder deed.

Maar zeker is het, dat in het Evangelie ons een hout, een boom wordt aangetoond, die al het bittere zoet maakt. Deze boom is het kruis van Jezus Christus, dat wonderhout, dat der wereld het leven geeft en waaraan het grootste, heilaanbrengende wonder geschied is, dat zijn kracht om het bitterste zoet te maken, gedurig in gelijke mate behoudt.

Aan dat kruis is onze verzoening geschied, en daardoor de bitterheid van de toorn Gods verzoet; aan dat kruis is de vloek der wet gedragen en weggenomen, en de zoete en alles verzoetende zegen verworven; het handschrift onzer zonden is daaraan genageld en deze bitterheid weggevaagd en uit het midden gedaan, en ons daarentegen de rechtvaardigmaking des levens verworven.

Ja, zelfs de dood is gedood geworden, zijn prikkel is hem ontnomen, en terwijl hij over de gelovigen heengaat, moet hij hen slechts als een middel dienen, om hen van alle bitterheid te bevrijden en hen tot alle zoetheit over te brengen. Door dit grote wonder is de bittere zee van onze zonden en de daardoor verdiende straf verzoet geworden, opdat zij ons niet schade, indien wij geloven in Hem, Die de goddelozen rechtvaardigt, namelijk in Zijn Zoon.

Maar hier is ook het middel om alle bitterheid te verzoeten. Daar is de bitterheid der boetvaardigheid, die daardoor verzoet wordt, dat zij als een droefheid naar God, een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt.

Daar is de bitterheid van de verloochening van zichzelf en van de wereld, die daardoor verzoet wordt, dat hij, die iets om Zijnentwil verloochent, het honderdvoud weder ontvangt. Daar is de bitterheid van de geestelijke strijd, die daardoor verminderd wordt, dat het een goede strijd des geloofs is, die zeker is van de zegepraal en de kroon der eer.

Daar is de bitterheid van allerlei lijden, maar die niet te waarden is tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden; van allerlei aanvechtingen, want daar staat geschreven: Zalig is de man, die verzoeking verdraagt; want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft dengenen, die Hem liefhebben. Met één woord, deze wonderboom kan alle leed verzoeten, dat anders onverdragelijk zou zijn.

Maar het is noodzakelijk, dat Hij ons door de Heilige Geest getoond en verklaard wordt, dewijl het ons anders wel gaan kon als de discipelen op de Galilese zee.

Want toen zij in nood waren door wind en golven, en Jezus hun op de zee verscheen, schreeuwden zij zelfs van vrees, menende dat zij een spook zagen, en dat het nu met hen gedaan was, totdat de Heere hun gebod en zeide: Ik ben het, vrees niet.

Ziet, zo gaat het op de weg naar Kanaän. Wie wil mede? Wij laten ons niet afschrikken, al moet het ook drie dagreizen door de woestijn naar Mara gaan.

*God zal maken,
Dat de zaken
Gaan, zoals het heilzaam is!*

Er volgt toch een Elim op. Al gaat het dan ook naar Sinaï door kronkelpaden. Wij reizen. Wie wil mede? Een heldere dag verzoet toch weder al het leed. Trek ons Heere, zo zullen wij U nalopen. Amen.